

Česká republika

Česká školní inspekce

Pardubický inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Základní škola Radiměř, okres Svitavy

569 07 Radiměř 211

Identifikátor školy: 600 100 618

Termín konání orientační inspekce: 3. – 6. březen 2003

Čj.:	104 076/03-2713
Signatura:	oj4cw104

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Součástí školy: Na základě Zřizovací listiny obce Radiměř čj. 284/02 ze dne 22. srpna 2002 jsou součástí organizace základní škola, školní družina a školní jídelna.

Zřizovatel:	Obec Radiměř, PSČ 569 07 Radiměř 167
Právní forma:	příspěvková organizace
Základní škola – kapacita:	150 žáků
Aktuální počet žáků školy:	115
Počet tříd:	7
Školní družina – kapacita:	25 žáků
Aktuální počet žáků ve školní družině:	18

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční a kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- materiálně-technických podmínek vzdělávání a výchovy vzhledem ke schváleným učebním dokumentům
- průběhu a výsledků vzdělávání a výchovy v předmětech: matematika, fyzika, chemie, hudební výchova (2. stupeň), tělesná výchova (1. a 2. stupeň)
- vedení povinné dokumentace dle § 38a odst. 1 zákona č. 29/1984 Sb., o soustavě základních, středních škol a vyšších odborných škol (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů
- dodržování vyhlášky č. 291/1991 Sb., o základní škole, ve znění pozdějších předpisů
- dodržování vzdělávacího programu Základní škola čj. 16 847/96-2

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH A MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH MATEMATIKA, FYZIKA, CHEMIE, HUDEBNÍ VÝCHOVA, TĚLESNÁ VÝCHOVA VZHLEDEM KE SCHVÁLENÝM UČEBNÍM DOKUMENTŮM

Matematika, fyzika a hudební výchova je vyučována zkušenými učiteli s odbornou i pedagogickou způsobilostí, chemie se způsobilostí pedagogickou. Chybějící odborná způsobilost neměla v hospitovaných hodinách negativní vliv na kvalitu výuky chemie.

Tělesnou výchovu na prvním stupni základní školy vyučuje s odbornou a pedagogickou způsobilostí pouze učitelka v 1. ročníku, ve 2. až 5. ročníku je tělesná výchova vyučována vyučujícími bez odborné a pedagogické způsobilosti pro první stupeň základní školy. Na druhém stupni jsou všechny hodiny tělesné výchovy vyučovány pedagogickými pracovníky

bez odborné způsobilosti pro daný předmět. Současné personální zajištění výuky tělesné výchovy je nevyhovující.

Pro řízení školy má ředitel vypracovaný Roční plán práce na školní rok 2002/2003 ze dne 15. září 2002. V dokumentu jsou uvedeny hlavní úkoly a jejich termíny pro jednotlivé měsíce školního roku. Rozděleny jsou do skupin podle zaměření (řídící činnost, kontrolní činnost, soutěže, akce školy a sdružení rodičů, ostatní). Na základě Ročního plánu práce na školní rok 2002/2003 jsou tvořeny plány týdenní, ve kterých jsou stanoveny konkrétní úkoly pro jednotlivé dny i zodpovídající pedagogičtí pracovníci.

Prioritou pro následující školní roky je udržení 9. ročníku a vybavení školy novými počítači.

Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, která se schází šestkrát ročně. O jednáních jsou vedeny záznamy, které jsou zaměřeny především na organizační záležitosti a klasifikaci žáků. Málo prostoru je věnováno metodickým postupům a hodnocení práce vyučujících.

Dalšího vzdělávání se v letošním školním roce, k termínu inspekce, pedagogičtí pracovníci školy neúčastnili.

Kritéria pro přiznávání osobních příplatků jsou stanovena odděleně pro pedagogické a nepedagogické pracovníky. Všichni zaměstnanci školy byli s kritérii seznámeni na provozní poradě dne 2. září 2002.

Vnitřní informační systém vzhledem k počtu žáků a učitelů školy je funkční. Důležité informace jsou pedagogickým pracovníkům prezentovány osobně ředitelem školy, žáci jsou informováni prostřednictvím třídních učitelů. Pro informace organizačního a odborného charakteru slouží pedagogickým pracovníkům informační nástěnka ve sborovně školy. Využívány jsou žákovské knížky, v případě závažných sdělení pro rodiče i osobní korespondence. Pravidelně jsou organizovány konzultační dny pro rodiče. O škole (aktuální změny ve škole, zajímavosti z práce školy) je veřejnost informována prostřednictvím tištěného zpravodaje „Radiměř“, který jednou měsíčně vydává obec Radiměř.

K termínu inspekční kontroly ředitel uskutečnil ve sledovaných předmětech celkem 15 hospitací. O provedených kontrolách jsou vedeny přehledné záznamy. Nedostatky jsou projednávány osobně s jednotlivými pedagogickými pracovníky, obecné závěry jsou prezentovány na pedagogických radách školy.

Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002 ze dne 29. srpna 2002 obsahuje všechny základní informace, stanovené v § 17e zákona č. 564/1990 Sb., ve znění zákona č. 139/1995 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství.

Pro svoji činnost má škola k dispozici dvě budovy. V hlavní budově je ředitelna, sborovna, sedm kmenových tříd (jedna je částečně vybavena pro výuku hudební výchovy), učebna výpočetní techniky, učebna dílen a velká tělocvična se sociálním zařízením. Vlastní sportovní hřiště škola nemá. Ve vedlejší budově jsou dvě místnosti pro činnost školní družiny a školní jídelna. Starší žákovský nábytek je udržovaný, z hygienického hlediska pro žáky odpovídající.

Učební pomůcky pro matematiku, fyziku, chemii a hudební výchovu jsou ve škole v dostatečném množství, umožňují plnit deklarovaný vzdělávací program. Ve fyzice a chemii jsou uskutečňovány laboratorní práce. Mimo učebnice využívají žáci, zejména při samostatné práci, pracovní sešity a materiály nakopírované vyučujícími.

Tělesná výchova se vyučuje v prostorné a pro plnění osnov dobře vybavené tělocvičně. K dispozici je i základní gymnastické nářadí, které je přehledně uloženo v nářadovně. V kabinetu tělesné výchovy je odpovídající počet tělovýchovného náčiní, některé míče jsou však poškozené a pro výuku již nevhodné.

Materiální vybavení školy mohou žáci využívat i v odpoledních hodinách v rámci zájmových aktivit. Pro žáky je v letošním školním roce otevřeno celkem sedm zájmových útvarů (dramaticko-recitační, ručních prací a šití, přírodovědný, německého jazyka, ruského jazyka, zdravotnický a volejbalový), šest z uvedených zájmových útvarů vedou pedagogičtí pracovníci školy.

Personální podmínky pro výuku matematiky, fyziky, chemie a hudební výchovy jsou velmi dobré, personální podmínky pro výuku tělesné výchovy jsou nevyhovující.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy, vztahující se k sledovaným vyučovacím předmětům a schváleným učebním dokumentům, jsou hodnoceny celkově jako průměrné.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ A VÝCHOVY V PŘEDMĚTECH MATEMATIKA, FYZIKA, CHEMIE, HUDEBNÍ VÝCHOVA A TĚLESNÁ VÝCHOVA

Realizace vzdělávacích programů

Počet hodin týdenní dotace u matematiky, fyziky, chemie, hudební výchovy a tělesné výchovy je v souladu s učebním plánem školou realizovaného vzdělávacího programu (Základní škola). Učební osnovy jsou dodržovány.

Průběh a výsledky vzdělávání ve skupině přírodovědných předmětů (matematika, fyzika a chemie)

Hospitované vyučovací hodiny měly stanovené reálné cíle, vycházející z tematických plánů. Příprava pedagogů na výuku byla kvalitní a promyšlená. Vyučující vytvářeli pro žáky nestresující prostředí, ve kterém žáci mohli uplatnit svůj názor. Klasifikace zkoušených žáků byla veřejná, pozitivně motivující. Vyučující žáky převážně chválili, povzbuzovali je, oceňovali snahu a využívali jejich životních zkušeností.

V matematice odpovídala organizace výuky věku a schopnostem žáků. Vyučování bylo vedeno frontálním způsobem, střídala se společná a samostatná práce. Jednotlivé činnosti na sebe plynule navazovaly, rozvíjeno bylo logické myšlení žáků a schopnost aplikovat učivo. Při probírání nového učiva postupovali učitelé od jednoduchého ke složitějšímu. Výsledkem bylo zobecnění, které bylo provedeno vyučujícími ve spolupráci se žáky. Učitelé zadávali problémové úkoly i příklady z praktického života. Ve většině hodin byl vytvořen prostor pro aktivní učení žáků, velký důraz byl kladen na zásady názornosti, přiměřenosti a soustavnosti výuky. Procvičování a upevňování učiva byla většinou věnována dostatečná doba, vyučovací čas byl efektivně využit. Opakování vycházelo vždy z probraných jevů, otázky a příklady byly zaměřeny na aplikaci učiva a rozvoj představivosti. Při zadávání úkolů si učitelé ověřovali jejich pochopení, při řešení úloh vyučující žákům individuálně pomáhali. Vhodně byla začleňována práce s učebnicí i pracovními sešity. Učitelé řídili výuku racionálně, vydávali jednoznačné a jasné pokyny. Učivo bylo interpretováno věcně i odborně správně. Předložené čtvrtletní práce byly přiměřené náročností, způsobem zadání i hodnocením. Učitelé v nich hodnotili jednotlivé zvládnuté matematické operace, žáci byli hodnoceni za to, co umí. Pečlivá analýza chyb ve čtvrtletních pracích je podnětem k dalšímu procvičování učiva.

Struktura sledovaných hodin fyziky a chemie odpovídala věku a výukovým cílům. Učitelka se vyjadřovala odborně, vždy však s ohledem ke znalostem žáků. Stanovené výukové cíle

v jednotlivých hodinách vedly k naplnění vzdělávacích potřeb žáků, nechybělo propojení teoretického učiva s praktickým životem. S chybějícími odbornými pracovnými se vyučující vyrovnávala velmi dobře. Ve většině hospitovaných hodin je kladně hodnocena metodicky rozmanitá výuka, kdy byl brán zřetel na dostupné možnosti školní úspěšnosti žáků. V hodině chemie se dvěma odděleními v jedné třídě (8. a 9. ročník) vyučující promyšleně rozložila přímou a nepřímou práci s žáky jednotlivých ročníků. Demonstrační experimenty měly veškeré znaky potřebné k úspěšné výuce (motivaci, cílevědomé pozorování, získání a zpracování informací, induktivní metodu, myšlenkový pokus, osvojení faktů, vyvození závěrů žáky, aplikaci poznatků). Učitelka učivo konkretizovala vhodnými příklady, využívala i praktických zkušeností žáků. Výklad byl veden spíše formou rozhovoru. Žáci získávali vědomosti v přehledném systému.

Ze vzájemné komunikace vyučujících a žáků byla zřejmá oboustranná důvěra. Verbální a neverbální projev učitelů je pro žáky přijatelný. Vyučující respektovali osobnosti žáků, zpravidla vytvářeli prostor pro jejich otázky, využívali pochval jako motivačního prvku, žáci měli možnost vyjádřit svůj názor. V závěru některých hodin chybělo celkové shrnutí učiva a zhodnocení žákovských výkonů. Didaktická technika využita nebyla. V hodinách chyběla relaxační část kompenzující psychickou a fyzickou zátěž žáků. Žákovské sešity nejsou kontrolovány s patřičnou důsledností. Projevy nežádoucího chování žáků se neobjevily. V hodinách byla akceptována předem dohodnutá pravidla.

Kvalita vzdělávání v matematice, fyzice a chemii je v souhrnu hodnocena jako velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v předmětu hudební výchova

Při hospitaci bylo zřejmé, že v hodinách je u žáků podněcována, vytvářena a rozvíjena přirozená potřeba setkávat se s hudbou. Vyučující kultivoval u žáků hudební sluch, vokální dovednosti, smysl pro rytmus, představivost a fantazii. Pro žáky byl velmi motivující doprovod jejich zpěvu hrou učitele na kytaru.

Sledovaná výuka hudební výchovy se uskutečňovala prostřednictvím pěveckých a hudebně naukových poznatků. Po úvodním intonačním a hlasovém cvičení (za doprovodu klavíru) následovala hudební teorie. Ta svou náročností byla spíše určena žákům, kteří se učí nebo ovládají hru na hudební nástroj. Ze spolupráce žáků s učitelem však bylo zřejmé, že učivo v podstatě chápou, že jsou vedeni k všestrannému pochopení hudby. Dominantní částí sledovaných hodin byl zpěv žáků. Vhodný výběr písní, zejména jejich texty (vtipné, citově výchovné, protiválečné), byly pro žáky atraktivní.

Výuka probíhala v kmenové třídě, ve které je zařízení pro hudební reprodukci. Absence odborné učebny způsobuje, že prostředí výuky je málo podnětné. Žáci jsou vedeni k vzájemné toleranci, ke kulturnímu vystupování a chování.

Výuka hudební výchovy je velmi dobrá.

Průběh a výsledky vzdělávání v tělesné výchově

Sledované hodiny tělesné výchovy byly zaměřené na pohybovou přípravu, základní gymnastiku a práci s míčem. V jedné vyučovací hodině byla v průpravné části použita švihadla. Pouze dvě ze sledovaných vyučovacích hodin tělesné výchovy měly velmi dobrou úroveň. Při úvodním zahřátí a vyrovnávacím cvičení využily učitelky vhodné motivační prvky, zaměřily se i na správné provedení cviků u jednotlivých žáků. Pozitivem byl přístup vyučujících k žákům, respektování jejich fyzických předpokladů pro tělesnou výchovu a kladné motivační hodnocení jejich výkonů. Velmi dobrá organizace, využití celého prostoru tělocvičny a efektivita těchto hodin podpořily zájem žáků o výuku tělesné výchovy.

V ostatních hodinách byl znatelný nedostatek odborné způsobilosti vyučujících pro tělesnou výchovu, zřejmý byl v přípravě, organizaci i vedení hodin. Především u starších žáků chybělo vhodné intenzivní rozcvičení a průprava na další část hodiny.

V hlavních částech hodin, při přeskočení přes kozu a cvičení na kruzích, nebyla vyučujícími dostatečně zajištěna bezpečnost cvičících žáků. Hodiny byly z hlediska aktivního pohybu žáků neefektivní, při nácviku základních gymnastických cviků se projevily metodické chyby, vyplývající z chybějící odborné způsobilosti vyučujících pro výuku tělesné výchovy. Chyběl individuální přístup ke cvičícím žákům (fyzické předpoklady, svalová koordinace).

V průběhu hospitovaných hodin tělesné výchovy se projevily menší nedostatky ve vzájemné komunikaci mezi vyučujícími a žáky, v několika případech měli žáci při cvičení řetízky, náramky i hodinky. Nevhodné chování žáků k vyučujícím se ve sledovaných hodinách neprojevilo.

Celkově měla sledovaná výuka tělesné výchovy vyhovující úroveň.

Výsledky vzdělávání a výchovy

Pro sledování kvality výuky a hodnocení úrovně výsledků učení žáků jsou od 3. do 9. ročníku zadávány, vždy do 15. září, vstupní prověrky vypracované učiteli českého jazyka a matematiky. Výstupní prověrky z těchto předmětů jsou zadávány po uzavření klasifikačního období na konci každého školního roku.

Celkově je průběh vzdělávání a výchovy ve sledovaných předmětech hodnocen jako velmi dobrý.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Byly porovnány počty žáků zapsaných v třídních výkazech s údaji v aktuálním Výkazu o základní škole Škol (MŠMT) V 3-01 podle stavu k 30. září 2002. Nedostatky zjištěny nebyly.

V rámci projektu Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy „Internet do škol“ měla být škola vybavena novými počítači a získat i bezplatné připojení na Internet k 27. srpnu 2002. Všechny požadované technické úpravy v budově školy byly včas provedeny. K termínu inspekce však nebyl projekt realizován.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Zřizovací listina školy čj. 284/02 ze dne 10. září 2002 vydaná obcí Radiměř
2. Rozhodnutí o zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení vydané MŠMT dne 20. listopadu 2002 pod čj. 30 088/02-21
3. Výkaz o základní škole podle stavu k 30. září 2002 Škol (MŠMT) V 3-01
4. Inspekční zpráva čj. 104 308/99-2713 ze dne 15. června 1999
5. Třídní knihy školního roku 2001/2002
6. Třídní knihy školního roku 2002/2003
7. Třídní výkazy školního roku 2002/2003
8. Učební plán školy pro školní rok 2002/2003
9. Rozvrh hodin pro školní rok 2002/2003

10. Rozvrh přestávek pro školní rok 2002/2003
11. Tematické plány učiva pro školní rok 2002/2003
12. Katalogové listy žáků
13. Roční plán práce na školní rok 2002/2003 ze dne 15. září 2002
14. Týdenní plán práce na 27. školní týden 2002/2003
15. Záznam o hospitaci – 2002/2003 č. 4
16. Řád školy ze dne 2. září 2002
17. Výběr žakovských sešitů a žakovských knížek
18. Čtvrtletní práce z matematiky ve školním roce 2002/2003
19. Měsíčník „Radiměř 2002“ č. 8
20. Měsíčník „Radiměř 2003“ č. 2
21. Kritéria pro přiznávání osobních příplatků pedagogickým pracovníkům z 2. září 2002
22. Kritéria pro přiznávání osobních příplatků nepedagogickým pracovníkům z 2. září 2002
23. Výroční zpráva školy za školní rok 2001/2002 ze dne 29. srpna 2002

ZÁVĚR

Personální podmínky vzdělávání a výchovy ve škole jsou pro výuku matematiky, fyziky, chemie a hudební výchovy velmi dobré. Nevyhovující jsou pro výuku tělesné výchovy (škola nemá učitele s odbornou a pedagogickou způsobilostí pro daný předmět).

Plánování a řízení je vzhledem k velikosti školy přiměřené, kontrolní činnost vzdělávacího procesu má průměrnou úroveň. Od začátku letošního školního roku ředitel školy ve sledovaných předmětech uskutečnil celkem patnáct hospitací.

Materiálně-technické podmínky vzdělávání a výchovy, vztahující se k sledovaným vyučovacím předmětům, jsou celkově hodnoceny jako průměrné. Škole chybí odborná pracovna pro výuku fyziky a chemie. Softwarové vybavení starších počítačů neumožňuje škole seznamovat a učit žáky práci s Internetem, s textovým editorem MS Word, tabulkovým procesorem Excel, grafickými editory, prezentačními programy, plánovacími a organizačními programy. Na Internet je připojen pouze počítač v ředitelně školy (telefonní linka).

Ze sledovaných vyučovacích hodin matematiky, fyziky, chemie a hudební výchovy byly pouze dvě hodnoceny jako průměrné (jedna hodina fyziky a jedna hodina chemie), ostatní vyučovací hodiny měly úroveň velmi dobrou. Převážná většina hospitovaných hodin tělesné výchovy měla vyhovující úroveň, pouze dvě vyučovací hodiny tělesné výchovy byly hodnoceny jako velmi dobré.

Od poslední inspekční kontroly došlo ve škole ke zlepšení materiálně-technických podmínek (ve všech učebnách byly opraveny podlahové krytiny, v tělocvičně bylo opraveno dřevěné obložení, opraveny byly nátěry oken, rekonstrukcí prošlo i sociální zařízení školy).

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. František Víšek
Člen týmu	Mgr. Vladimír Tomek

Ve Svitavách dne 22. dubna 2003

Datum a podpis ředitele školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 30. dubna 2003

Razítko

Ředitel školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Jan Švrčina

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2003-05-16	104 120/03-2713
Zřizovatel	2003-05-16	104 121/03-2713

Připomínky ředitele školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
/	/	Připomínky byly podány.